

ΔΕΚΑΤΕΣΣΕΡΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΟΛΥΜΠΙΟΥ

Καθώς μᾶς πληροφορεῖ ὁ Κασομούλης, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀρματολοῦ Γκέγκα (1790), τὸ ἀρματολίκι τῆς Κατερίνης τὸ πήραν στὰ χέρια τους οἱ ἀρματολοὶ Νικόλας Τσακνάκης καὶ Νικόλας Κατερινιώτης¹. Τὸν Κατερινιώτη τὸν ἀναφέρει ὁ Κασομούλης² καὶ ὡς Βαρούτα (=Μπαρούτα), ἐνῶ ἢ Κλ. Πολύζου-Μαμέλη³ ἀναφέρει ὅτι τὸ ἀρχικὸ ἐπώνυμο τῆς οἰκογένειάς του ἦταν Καλτέκης.

Μὲ βάση τὰ παραπάνω, κι ἐφόσον θεωρήσουμε ἐγκυρα τὰ στοιχεῖα τῆς Κλ. Πολύζου-Μαμέλη, πρέπει νὰ δεχτοῦμε ὅτι ὁ γενάρχης ἦταν μπαρουτάς καὶ πῆρε τὸ ἐπαγγελματικὸ ἐπώνυμο Μπαρουτάς > Μπαρούτας⁴, ἐνῶ ὁ Νικόλας πῆρε τὸ πατριδωνυμικὸ Κατερινιώτης, ἴσως μόνον ἀπὸ τὸν Κασομούλη.

Τὸ πατρωνυμικὸ Νικολάου, ἐὰν τὸ εἶχαν μόνον οἱ γιοὶ τοῦ Νικόλα Κατερινιώτη-Μπαρούτα, θὰ ἦταν εὐκόλο νὰ μᾶς ὀδηγήσει στὸ συμπέρασμα ὅτι προστέθηκε στὰ ἄλλα ἐπώνυμά τους (Καλτέκης-Μπαρούτας) καὶ τὰ ἐπεσκίασε στὸ πρῶτο τέταρτο τοῦ 19ου αἰώνα. Τὸ γεγονὸς ὅμως, ὅτι τὸ ἐπώνυμο Νικολάου φέρνει καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Νικόλα, ὁ Δῆμος Νικολάου-Ὀλύμπιος ἢ Ψαροδῆμος, μᾶς ὑποχρεώνει νὰ δεχτοῦμε ὅτι τὸ πατρωνύμιον εἶχε δοθεῖ στὴν οἰκογένειά τους πολὺ πιὸ νωρίς.

Ὁ πατέρας τοῦ Νικόλα Κατερινιώτη-Μπαρούτα, πού πρέπει νὰ λεγόταν κι αὐτὸς Διαμαντής, ὅπως κι ὁ ἐγγονὸς του, ὡς γιὸς τοῦ Νικόλα Καλτέκη, λεγόταν Διαμαντῆς Νικολάου-Καλτέκης. Ἔτσι μπορεῖ νὰ ἐξηγηθεῖ τὸ γεγονὸς, ὅτι καὶ ὁ ἄλλος κλάδος, τοῦ Ψαροδήμου, εἶναι γνωστὸς ὡς Νικολάου.

Μετὰ τὴν κάθοδο καὶ τῶν δύο κλάδων στὴ νότια Ἑλλάδα, κοντὰ στὸ πατρωνύμιον Νικολάου προστέθηκε καὶ τὸ πατριδωνυμικὸ Ὀλύμπιος, ὅπως ἐγίνε καὶ μὲ ὄλους τοὺς ἄλλους ἀγωνιστές, πού κατὰγονταν ἀπὸ τὴ ΒΑ

1. Ν. Κασομούλης, Ἐνθυμήματα στρατιωτικά, ἔκδοσις «Κοσμαδάκης», Α', σ. 65.

2. Ν. Κασομούλης, ἔ.α., Α', σ. 16.

3. Κλ. Πολύζου-Μαμέλη, Ἱστορία τοῦ Κολιντροῦ, Θεσσαλονίκη 1972, σ. 110-113.

4. Γιὰ τὸ ἀνέβασμα τοῦ τόνου στὰ ἐπαγγελματικὰ ἐπώνυμα, βλέπε ὅσα γράφει σχετικὰ ὁ Ν. Π. Ἀνδριώτης, στὸ «Μακεδονικὸ Ἡμερολόγιον» 1970, σ. 34-35.

Θεσσαλία και τή ΝΑ Μακεδονία, με αποτέλεσμα να ξεχαστούν τα επώνυμα Καλτέκης, Κατερινιώτης και Μπαρούτας.

‘Ο κλάδος τοῦ Νικολάου Κατερινιώτη-Μπαρούτα

‘Ο Νικόλας Κατερινιώτης-Μπαρούτας, πού ἄκμασε στα χρόνια 1770-1818, παντρεύτηκε δύο φορές¹. Ἀπό τοὺς δύο γάμους του πρέπει νὰ ἀποχτήσε πολλά παιδιά, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὶς μεγάλες ἀποστάσεις, πού μεσολαμβάν ἀνάμεσα στὶς χρονιές πού γεννήθηκαν οἱ τρεῖς γιοὶ του (1790-1810).

Οἱ γιοὶ τοῦ Νικολάου Κατερινιώτη-Μπαρούτα εἶναι: α) ὁ Διαμαντῆς (1790-1856), β) ὁ Κώστας (1800-1854), καὶ γ) ὁ Χαρίσης (1810-1858);. ‘Ο Κασομούλης, ἀπὸ λάθος, ἀναφέρει καὶ 4ο γιό, τὸ Δῆμο², πού τὸν ἀναφέρει παρακάτω κι ὡς Ψαροδήμο³. Προφανῶς, παρασύρθηκε ἀπὸ τὸ πατρωνυμικὸ Νικολάου καὶ τὸν θεώρησε ὡς γιὸ τοῦ Νικολάου Κατερινιώτη-Μπαρούτα, ἐνῶ ἦταν ἀνεπιός του, δηλ. ἐγγονὸς τοῦ γενάρχη Νικόλα Καλτέκη καὶ συνεπῶς ξάδερφος τοῦ Διαμαντῆ, ὅπως ἄλλωστε τὸ τονίζει καὶ ὁ ἴδιος στὴν ἐκθεσή του.

Ἀπὸ τοὺς τρεῖς γιουὺς τοῦ Νικόλα Κατερινιώτη-Μπαρούτα, ὁ Διαμαντῆς καὶ ὁ Κώστας πρέπει νὰ ἦταν ὁμομήτριοι, διότι, ἡ μοναχοκόρη τοῦ Διαμαντῆ καὶ μία ἀπὸ τὶς πέντε κόρες τοῦ Κώστα εἶχαν τὸ ἴδιο ὄνομα Ἀσπασία, πού πρέπει νὰ ἦταν τὸ ὄνομα τῆς κοινῆς γιαιγιάς τους, ἐνῶ ἡ κόρη τοῦ Χαρίση λεγόταν Χαρίκλεια.

‘Ο κλάδος τοῦ πατέρα τοῦ Ψαροδήμου

Μὲ βάση τὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου «Δῆμος Νικολάου-Ὀλύμπιος ἢ Ψαροδήμος», ὁ πατέρας του, πού εἶταν ἀδερφὸς τοῦ Νικόλα, καὶ τοῦ ὁποῖου ἀγνοοῦμε τὸ ὄνομα, εἶχε τέσσερα παιδιά: α) τὸ Δῆμο (1805- ;), β) τὴν Ἄννα (; - ;), γ) τὸ Γιώργο (; -1822), καὶ δ) τὸν Ἀναγνώστη (; -1823).

Μὲ ὅσα ἐκθέσαμε παραπάνω καὶ μὲ βάση τὰ ἐγγραφα πού παρουσιάζουμε, μποροῦμε νὰ κάνουμε (ὀπωσδήποτε, ὅμως, μὲ κάθε ἐπιφύλαξη) ἓνα σχεδιάγραμμα μὲ τὸ γενεαλογικὸ δέντρο τῆς οἰκογένειας Νικολάου-Μπαρούτα-Καλτέκη.

1. Ν. Κασομούλης, ἔ. ἀ., Α', σ. 16.

2. Ν. Κασομούλης, ἔ. ἀ. Α', σ. 11.

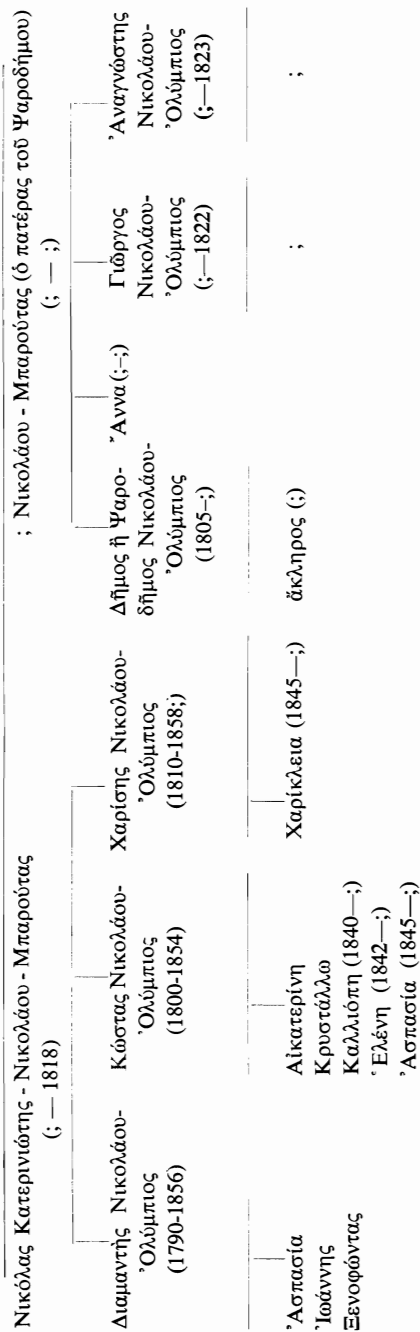
3. Ν. Κασομούλης, ἔ. ἀ., Α', σ. 16.

ΤΟ ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ - ΟΛΥΜΠΙΟΥ (σχεδιάγραμμα)

Νικόλαος Καλτέκης [γενάρχης (; —;)]

Διαμαντῆς Νικολάου - Καλτέκης - Μπαρούτας (; —;)

ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Τὰ ἔγγραφα πού παρουσιάζουμε εἶναι συνολικά δεκατέσσερα. Προέρχονται ἀπὸ τὸ κουτί 159 τοῦ Ἀρχείου τῶν Ἀγωνιστῶν τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ ἀνήκουν: ἑπτὰ στὸ Διαμαντῆ, τέσσερα στὸν ἀδερφό του Κώστα, ἓνα στὸν ἀδερφό του Χαρίση καὶ δύο στὸν ξάδερφό τους Δῆμο ἢ Ψαροδῆμο.

Τὰ ἔγγραφα τοῦ Διαμαντῆ Νικολάου-᾽Ολυμπίου

Ἐκ τῶν ἑπτὰ ἔγγραφα τοῦ Διαμαντῆ τὰ τρία δημοσιεύτηκαν ἀπὸ τὸ Γ. Χιονίδη¹. Εἶναι τὰ ἔγγραφα μας μὲ τοὺς ἀριθμοὺς 1, 2 καὶ 3. Θεωρήσαμε σκόπιμο νὰ τὰ συμπεριλάβουμε ἐδῶ, γιὰ νὰ ἔχει ὁ ἀναγνώστης μας μπροστά του τὸ σύνολο τῶν ἐγγράφων τοῦ φακέλου «Διαμαντῆς Νικολάου-᾽Ολύμπιος»². Τὰ ἔγγραφα αὐτὰ εἶναι:

1) Μιὰ ἀναφορὰ τῆς κόρης του, τὴν ὁποία ὑπογράφει ἡ χήρα του Μεταξιά, «πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγῶνων Ἐπιτροπὴν», μὲ ἡμερομηνία 16 Ἰουνίου 1865. Μὲ τὴν ἀναφορὰ αὐτὴ πληροφοροῦμαστε ὅτι ὁ Διαμαντῆς εἶχε μιὰ κόρη καὶ δύο γιους. Ἡ κόρη, πού ἦταν σὲ ἡλικία γιὰ γάμο, ζητεῖ προίκα γιὰ νὰ ἀποκατασταθεῖ, διότι ὁ πατέρας της πρόσφερε πολλὰ χρήματα στὸν Ἀγῶνα. Ἦταν ἡ μόνη πού ἐπέζησε ἀπὸ τὶς κόρες τοῦ Διαμαντῆ.

2) Ἄλλη ἀναφορὰ τῆς χήρας Μεταξιάς πρὸς τὴν ἴδια ἐπιτροπὴ μὲ ἡμερομηνία 16 Ἰουνίου 1865, μὲ τὴν ὁποία συνυπέβαλε 4 ἔγγραφα τοῦ ἀντρα της, τῶν ἐτῶν 1822-1831. Τὰ ἔγγραφα αὐτά, ἔχουν ἐδῶ τοὺς ἀριθμοὺς 4, 6, καὶ 7. Ἡ χήρα, πού εἶχε ἐγκατασταθεῖ στὸ χωριὸ Ἀχλάδι τῆς Φθιώτιδας, ἀναφέρει ὅτι μποροῦσε νὰ προσκομίσει κι ἄλλα ἔγγραφα, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκαμε, διότι ὁ ἀντρας της ἦταν πολὺ γνωστὸς σὲ ὅλους, ἀφοῦ, λέει, ὑπῆρχε καὶ τραγούδι δικό του. Τὸ τραγούδι αὐτὸ δὲν ἐντοπίστηκε σὲ καμία ἀπὸ τὶς γνωστὲς συλλογὲς μὲ δημοτικὰ τραγούδια. Ἴσως ἡ Μεταξιά ἤθελε νὰ πεῖ ὅτι ὁ ἀντρας της εἶχε φήμη (ἄσμα, λέει αὐτὴ) παλιοῦ ἀγωνιστῆ, ὅπως καὶ ἦταν.

3) Τρίτη ἀναφορὰ τῆς χήρας Μεταξιάς πρὸς τὴν ἴδια ἐπιτροπὴ, μὲ ἡμερομηνία 25 Ἰουνίου 1865. Χάρη σ' αὐτὴν πληροφοροῦμαστε ὅτι στὰ 1828 ὁ Διαμαντῆς Νικολάου-᾽Ολύμπιος ἀνέβηκε στὸν Ὀλυμπο μὲ ἐντολὴ τοῦ κυβερνήτη Καποδίστρια, γιὰ νὰ ἐπαναστατήσῃ τὴν περιοχὴ. Τότε ἡ Μεταξιά ἐξόπλισε 200 στρατιῶτες, ὅπως τῆς ζήτησε ὁ Καποδίστριας, καὶ τοὺς μισθοδότησε γιὰ τρεῖς μῆνες. Τὸ σῶμα αὐτὸ τὸ διαίρεσε σὲ 4 μέρη καὶ

1. Γ. Χ. Χιονίδη, Ἡ ἐκστρατεία καὶ ἡ ἐπανάσταση εἰς τὸν Ὀλυμπο κατὰ τὰ ἔτη 1821-1822, Θεσσαλονίκη 1975, σ. 76-80.

2. Δὲ γίνεται λόγος ἐδῶ γιὰ τὰ ἔγγραφα πού ὑπάρχουν στὰ Γ.Α.Κ.

ὄρισε ὡς ἀρχηγούς τους τὸ Γιῶργο Συρόπουλο, τὸ Χοντρογιάννη, τὸ Λιάκο Γεωργίου καὶ τὸ Θαλασσινό. Μᾶς πληροφορεῖ, ἀκόμα, ὅτι στὰ 1832 ὁ ἄντρας τῆς ξόδεψε γιὰ πολεμοφόδια 80.000 γρόσια.

Ἐκ τῆς ἴδιας ἀναφορᾶς πληροφοροῦμαστε ὅτι ὁ Διαμαντῆς πῆρε μέρος στὰ γεγονότα τῆς Κασσάντρας (1821), τοῦ Ὀλύμπου (1822), καὶ στὶς μάχες στὰ Βρυσάκια (1823), στὴ Σκίαθο (1823), κι ὅτι ξόδεψε, συνολικά, 430.000 γρόσια. Πεθαίνοντας στὰ 1856 ἄφησε 3 ὄρφανά: τὴν Ἀσπασία, τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν Ξενοφῶντα.

4) Ἀντίγραφο τῆς διαταγῆς τοῦ προέδρου τοῦ Ἐκτελεστικοῦ πρὸς τὸ Ἐπιτελεστικὸ τοῦ Πολέμου με ἀριθμὸ 2276 καὶ με ἡμερομηνία 3-11-1822, γιὰ νὰ προαχθεῖ ὁ Διαμαντῆς στὸ βαθμὸ τοῦ στρατηγοῦ.

5) Ἀντίγραφο τοῦ ἐγγράφου τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Πολέμου, με ἡμερομηνία 3-12-1822, με τὸ ὅποιο γνωρίζεται στὸ Διαμαντῆ ἡ προαγωγή του στὸ βαθμὸ τοῦ στρατηγοῦ.

6) Ἀντίγραφο μιᾶς ἐπιστολῆς τοῦ κυβερνήτη Καποδίστρια πρὸς τὸ Διαμαντῆ με ἀριθμὸ 12329 καὶ ἡμερομηνία 13-5-1829. Ὁ Καποδίστριας ἔγραψε στὸ Διαμαντῆ, ποὺ βρισκόταν στὴ Σκίαθο, νὰ κάμει ὑπομονή, γιατί ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Β. Ἑλλάδας εἶναι δύσκολη ὑπόθεση. Ἀκόμα τοῦ ἔγραψε ὅτι ἔδωκε ἐντολή στὴν Προσωρινὴ Διοίκηση τῶν Σποράδων νὰ μὴν ἐνοχλοῦνται οἱ οἰκογένειες τῶν Μακεδόνων, ποὺ κατέφυγαν ἐκεῖ, ὅπως τοῦ παραπονέθηκε ὁ Διαμαντῆς με τὴν ἐπιστολή του τῆς 23ης Ἀπριλίου τοῦ 1829.

7) Ἀντίγραφο μιᾶς ἄλλης ἐπιστολῆς τοῦ Καποδίστρια, με ἀριθμὸ 13521 καὶ ἡμερομηνία 23 Ἰουνίου 1829. Καὶ πάλι ὁ κυβερνήτης καθησυχάζει τὸ Διαμαντῆ, ποὺ θέλει νὰ ἐπαναστατήσῃ τὴ Μακεδονία καὶ νὰ τὴν ἐλευθερώσῃ με τὴ βοήθεια τοῦ ἐλεύθερου ἑλληνικοῦ νότου. Πρέπει, τοῦ ἔγραψε, νὰ φέρεται φιλικὰ με τοὺς (συνορίτες) Τούρκους, γιατί κάθε ἄκαιρη κίνηση θὰ κάνει ἀνεπανόρθωτη ζημία στὴν ἐθνικὴ ὑπόθεση, ἀφοῦ τὰ πάντα ρυθμίζονταν ἀπὸ τὰ συμφέροντα τῶν προστατριῶν (;) Δυνάμεων.

1

Λαμία 16 Ἰουνίου 1865

Πρὸς

*τὴν ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγῶνων
Ἐπιτροπὴν κλ. κλ. εἰς Ἀθήνας*

Ὁ ἀποβιώσας Διαμαντῆς Ὀλύμπιος στρα|τηγὸς κατὰ τὸ ἔτος 1822 διορισθεὶς παρὰ | τῆς τότε προσωρινῆς διοικήσεως, ἀγωνισθεὶς | κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, θυσία|σας περιοσίαν συγγενεῖς πατρίδα, τέκνα, ἐγκατέλειπε μετὰ τὴν ἀποβίωσίν του, θυγατέρα εἰς ὥραν γάμου.

Ἐπομένως μετὰ τὴν ἀποβίωσίν του | ἄνευ ἰσχυρᾶς προστασίας μὲ τρία ὄρφανὰ | δὲν ἐδυνήθη νὰ ἐπαρκέσω εἰς τὸ βᾶρος | τῆς διαχειρίσεως τῶν ὀλίγων κτημάτων, | τὰ ὁποῖα ὁ σύζυγός μου μ' ἐγκατέλειπεν | βεβαρυνμένων ἄλλωστε σπουδαίως, καὶ κατὰ | συνέπειαν ἢ περιουσία μου σπουδαίως ἠλαττώθη. | Εἶναι δὲ ἀπολύτως ἀδύνατον | ἢ μόνη ἐπιζήσασα θυγάτηρ τοῦ | Διαμαντῆ Ὀλυμπίου ἐκ τῶν ἐνότων | μέσων νὰ προικισθῆ ἀναλόγως τῆς θέσεως | καὶ τοῦ ὀνόματος.

Ἐλήφθη ἤδη περὶ πολλῶν θυγατέρων ἀγω/νιστῶν πρόνοια καὶ ἀνάλογος ἀντίληψις | τὰς ἐτοποθέτησε πάλιν εἰς τὴν θέσιν | τὴν ὁποῖαν αἱ δυσχερεῖς σ. 2 τῆς πατρὶδος | περιστάσεις ἠνάγκασαν τοὺς γονεῖς τῶν νὰ ἀπωλέσουν.

Δὲν εἶναι ἔργον ἡμῶν, εἶνε ἔργον τῆς | ἐπιτροπῆς, ἣτις συνηγωνίσθη, συνέπαθε | καὶ κάλλιον ἡμῶν γνωρίζει τὰς συμφορὰς | τῆς οἰκογενείας μας, νὰ προσδιορίσῃ τὸ ποσὸν | τὸ ὁποῖον διδόμενον εἰς τὴν ὄρφανὴν | πατρὸς Ἀσπασίας Διαμαντῆ | Ὀλυμπίου, θέλει ἀποκαταστήσῃ ταύτην ἀναλόγως τῶν θουσιῶν καὶ τῶν | ἀγόνων τῆς ὅλης οἰκογενείας, καὶ τῆς | θέσεως τὴν ὁποῖαν κατεῖχε πρὶν ἢ ἀπορ/φανωθῆ.

Ἐὐπειθεστάτη
Ἡ Μήτηρ αὐτῆς
Μεταξὶα Διαμαντῆ
Ὀλυμπίου

2

Πρὸς
Λαμία 16 Ἰουνίου 1865
τὴν ἐπὶ τῶν θουσιῶν καὶ ἀγόνων
ἐπιτροπὴν κλ. κλ.
εἰς Ἀθήνας

Ἐπισυνάπτονται 1) ἢ ὑπ' ἀριθμ. 2276 τῆς 28 | 9βρίου 1822 Διαταγὴ τοῦ Προέδρου τοῦ ἐκτελεστικοῦ, δι' ἧς διατάσσεται ὁ ὑ/πουργὸς τοῦ Πολέμου νὰ ἐνεργήσῃ τὸν διορισμὸν τοῦ ἤδη ἀποβιώσαντος Διαμαντῆ Ὀλυμπίου.

2) ὁ ἀπὸ 3 10βρίου 1822 διορισμὸς του ἐκ μέρους τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Πολέμου εἰς | θέσιν Στρατηγοῦ, σύμφωνα μὲ τὴν ἀνωτέρω | διαταγὴν τοῦ Προέδρου τοῦ ἐκτελεστικοῦ.

3) ἢ ἀπὸ 13 Μαΐου 1829 ἐπιστολὴ τοῦ | Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος Ἰω. Καποδιστρίου πρὸς | τὸν ἴδιον.

4) ἢ ἀπὸ 23 Ἰουνίου 1821 (τὸ σωστὸ 1831) ἐπιστολὴ τοῦ ἴδιου | πρὸς τὸν ἴδιον.

Ἐδυνάμεθα καὶ ἄλλα ἔγγραφα νὰ προσάγω/μεν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἶνε πάρα πολὺ γνωστὸν τὸ ἄσμα τοῦ Διαμαντῆ Ὀλυμπίου καὶ | εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ

εἰς πάντας δὲν θέλωμεν | νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὴν ἐπιτροπὴν μὲ πληθὺν | ἐγγράφων.

ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται 1) ὅτι διο/ρίσθη στρατηγὸς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1822 καὶ | ὡς τοιοῦτος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος ἠγωνίσθη, καὶ 2) ὅτι διετήρει | τὴν ἐπανάστασιν κατὰ τὰ μέρη τοῦ | Ὀλύμπου, καὶ τοῦτο κατὰ διαταγὴν τῆς | Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μὲ τὰς οἰκείας δυνάμεις καὶ μὲ ἔξοδά του.

Περὶ τὸν, ν' ἀνατρέξωμεν εἰς τὰς | μάχας εἰς ἃς ἔλαβε μέρος, θὰ σημειώσωμεν μόνον εἰς ποίας ἐκστρατείας | ἠναγκάσθη νὰ καταβάλη ἐκ τῶν ἰδίων | δι' ἔξοδα τοῦ πολέμου καὶ πόσα.

Κατὰ τὸ ἔτος 1821, ἔστειλεν εἰς Κασσάν/δραν 200 στρατιώτας μετὰ 4ων ἀξιωματικῶν καὶ ἑνὸς ἀρχηγοῦ, ἐξόδευσεν | δὲ εἰς μισθοὺς τροφὰς καὶ πολεμοφόδια | 60.000 γρόσια.

Κατὰ τὸ ἔτος 1822 ἔλαβε χώραν | ἢ ἐπανάστασις τοῦ Ὀλύμπου, ἐξόδευσεν | δὲ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐκ τῶν | ἰδίων γρόσια 200.000 εἰς τροφὰς | πολεμοφόδια καὶ μισθοὺς.

Κατὰ τὸ ἔτος 1823, εἰς τὴν μάχην | λαβοῦσαν χώραν εἰς Βρυσάκια εἰς | πλοῖα Ψαρριανῶν μισθοὺς τροφὰς | κλ. 80.000 γρόσια.

Εἰς Σκιάθον εἰς τὴν μάχην μὲ τὸν | τοπὰλ πασσᾶν εἰς τροφὰς ὁμοίως | 50.000.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος, διατήρη/σις οἰκογενειῶν, διαφορῶν ὀπλαρχηγῶν | ἐπὶ τὰς διαταγὰς του εὐρισκομένων | τῶν ὁποίων τὴν διαφύλαξιν καὶ τροφοδότη | σιν εἶχεν ἀναλάβει ὡς ἀρχηγὸς ἐξώδευσεν | 40.000 γρόσια καὶ καθεξῆς.

Αὐτὰι περίπου εἶνε αἱ θυσίαι καὶ οἱ ἀγῶνες | τοῦ Στρατηγοῦ Διαμαντῆ Ὀλυμπίου | πλέον γνωστὰ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις ὁμοίως | ἠγωνίσθη κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα.

Ἀπόκειται εἰς τὴν δικαιοσύνην της νὰ | παραμυθῆσθαι ἀναλόγως τοὺς κληρονόμους | τοῦ ἀποβιώσαντος, οἵτινες τὴν ἐπι/καλοῦνται, Ἀσπασία, Ἰωάννης Ξε/ροφῶν καὶ ἡ χήρα αὐτοῦ.

Εὐπειθεστάτη
Μεταξὺ χήρα Διαμαντῆ
Ν[ικολάου] Ὀλυμπίου

3

Ἀχλάδι 25 Ἰουνίου 1856

Πρὸς
τὴν ἐπὶ τῶν Θυσιῶν καὶ ἀγῶνων
Σ[εβαστῆν] Ἐπιτροπὴν

Δι' ἐτέρας μου ἀναφορὰς ἐνώπιον τῆς | Σ. ταύτης ἐπιτροπῆς ἐξέθεσα καὶ τὰς | δαπάνας ἄστινας ὁ ποτὲ σύζυγός μου | ἔκαμε κατὰ τὸν ἀγῶνα καὶ ὑ-

πέβαλον / τὰ σχετικά δικαιολογητικά, παρα/πληρωματικῶς ἐνόπιόν της ὑπο/βάλλω καὶ τὰ ἐξῆς:

Τὸ ἔτος 1828, ὑπάρχοντος τοῦ / συζύγου μου Διαμαντῆ [Νικολάου] Ὀλυμπίου / εἰς Ὀλύμπου κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ / Κυβερνήτου Ἰω. Καποδιστρίου ἵνα ἐπαναστατήσῃ τὸν τόπον, ἔστειλα / εἰς τὸν Καποδιστριαν κατὰ τὴν / διαταγὴν του 200 στρατιώτας μὲ / ἴδιά μου πολεμοφόδια καὶ ὄπλα / καὶ προπληρώσασα διὰ τὴν ἐκκί/νησίν των τὰ 3 μηνιαῖα, διαιρε/θείσης τῆς πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ εἰς / 3εῖς κλάσεις: 1) εἰς γρόσια πενήντα / 2) εἰς γρόσια 40. καὶ 3) εἰς γρόσια 30. / ἔνθα ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν ἔθεσα

α) τὸν καπετὰν Γεώργιον Συρόπουλον / πεντακοσίαρχον β) τὸν Χον/-δρογιάννην ἑκατόνταρχον γ) τὸν Λιάκον Γεωργίου πενήνταρχον καὶ δ) τὸν θαλασσινὸν / εἰκοσιπένταρχον, ἔνθα καὶ μετέ/βησαν εἰς Ἐλευσίναν καὶ Μέγα-ραρα / κλ. τὴν τοιαύτην συνδρομὴν / καὶ δαπάνην οὐδεμίαν Κυβέρ/νησις μ' ἀπεζημιώσεν.

Ἐποτὲ σύζυγός μου καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1832 ἔδαπάνησεν 80.000 / χιλιάδες γρόσια εἰς πολεμοφόδια / διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ἀπεζημιώθη.

Εἰς τὴν δικαιοσύνην τῆς Σ. ταύτης / Ἐπιτροπῆς, εἰς τοὺς ἐνδόξους αὐτῆς / ἐπικαθημένους ἄνδρας ἐναπόκειται / νὰ ρυθμίσῃ καὶ ἀποφασίσῃ ὅ,τι / ἐγκρίνη πρὸς ἀποζημιώσιν, ζυμό/σασα τὴν νεαράν μου ἡλικίαν μὲ / αἵματα καὶ ταλαιπωρίας.

Ἐπιειθεστάτη τοῦ Δήμου Κρεμαστῆς λαο/ρίσης δημότης
Μεταξιά χήρα σύζυγος Διαμαντῆ
Ν[ικολάου] Ὀλυμπίου

4

Ἄριθ. 2276

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος

Ἐ

Πρόεδρος τοῦ Ἐκτελεστικοῦ

Κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς Συνελεύσεως
Διατάττει

Σ. α'. Ὁ κ. Διαμαντῆς Ὀλύμπιος, πραγματικῶς ἐπιφανῆς καὶ ἐμπειρίαν πολεμικὴν, καὶ γενναιότητα ἔχων, προβιβάζεται εἰς τὸν βαθμὸν τῆς Στρατηγίας.

Σ. β'. Ὁ Μινίστρος τοῦ Πολέμου νὰ ἐνεργήσῃ τὴν παροῦσαν διαταγὴν.

Ἐν Ἐρμιόνη τὴν αἰ Νοεμβρίου

αωκβ (=1822) καὶ Β' τῆς ἀνεξαρτησίας.

Ἐν Ἀπουσίᾳ τοῦ Προέδρου

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ἀθανάσιος Κανακάρης

Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ἐν Ἐρμιόνη τῇ γῆ Θυμβρίου αὐκβ

Μινίστρος τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων
Θ. Νέγρης

Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ πρωτοτύπου

Διὰ τὸν Γενικὸν Γραμματέα

Δημήτριος Βούλου (;)

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐξαχθὲν ἐκ τοῦ
παρουσιασθέντος ἡμῖν πρωτοτύπου

Λαμία, 22 Ἰουνίου 1865

Ὁ Δήμαρχος Λαμίας

(Τ.Σ.) ὑπογραφή δυσανάγνωστη

5

Μινιστέριον τοῦ
Πολέμου

Προσωρινὴ Διοίκησις τῆς Ἑλλάδος
Ὁ

Μινίστρος τοῦ Πολέμου

Πρὸς τὸν Στρατηγὸν Διαμαντὴν Νικολάου Ὀλύμπιον
Ἐν Ἐρμιόνη τῇ γῆ Δεκεμβρίου αὐκβ'

Πληροφορηθεῖσα ἡ ὑπερτάτη Διοίκησις περὶ τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκ-
δουλεύσεων Σου, καὶ τὰς πρὸς τὰς σεβαστὰς αὐτῆς ἐπιταγὰς πατριωτικὰς
Σου ὑποκλίσεις, σὲ | ἀξιῶναι σήμερον δι' ἐπιταγῆς αὐτῆς, ἐξελθεῖς (;) εἰς τὸν
βαθμὸν τοῦ στρατηγοῦ, ἐπιταγὴν | σημειωμένην τὴν αἰὲν Νοεμβρίου, ὑπ'
ἀριθμ. 2276.

Τὸ Μινιστέριον τοῦ Πολέμου, ἐπίσης μ' εὐχαρίστησίν σου νὰ σᾶς ἀναγ-
γείλῃ τὸ | ἀξίωμα τοῦτον διὰ τῆς παρουσίας ἐξ ἐπαγγελίας, ἣτις θέλει ἔχει τό-
πον Διπλώματος καὶ δι' αὐτοῦ θέλουσι σὲ γνωρίζει ὅλοι οἱ πολιτικοί, ὡς τοι-
οῦτον. | Τὸ νέον τοῦτο τῆς πρὸς τὸ ὑποκείμενον σου εὐνοίας τῆς ὑπερτάτης
Διοικήσεως δεῖγμα | θέλει ἐξάψῃ εἰς τὴν καρδίαν σου, περισσοτέραν γενναι-
ότητα καὶ μεγαλύτερον ζῆλον πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος. Ὑγίανε.

Ὁ Μινίστρος τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ
προσωρινὸς Μινίστρος τοῦ Πολέμου
Ἰωάννης Κωλέττης

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον, ἐξαχθὲν
ἐκ τοῦ παρουσιασθέντος ἡμῖν πρωτοτύπου

Λαμία 22 Ἰουνίου 1865
 Ὁ Δήμαρχος Λαμίας
 (Τ.Σ.) ὑπογραφή δυσανάγνωστη

6

Ἄριθ. 12329

Ἑλληνικὴ Πολιτεία
 Ὁ

Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος

Πρὸς τὸν Στρατηγὸν Διαμαντῆ Νικολάου

Ἐλάβομεν τὴν ἐπιστολὴν Σας τῆς 23 ἀπριλίου [1829] καὶ ἐπαρτηρήσαμεν τὰ ἐν [αὐτῇ] διαλαμβανόμενα, ἠκούσαμεν καὶ τὰς ὅσας ἐξηγήσεις ὁ κομιστὴς αὐτῆς μᾶς ἔκαμε διὰ ζώσης φωνῆς. Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ συμβολεύομεν καὶ ὧδε ὅ,τι καὶ κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον, νὰ μείνης δηλαδὴ ἡσυχος εἰς τὴν ὁποίαν ἐδύρισκεσαι θέσιν. Θάρρη εἰς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην τῶν συμμάχων Βασιλέων, καὶ ἔχετε πεποιθήσιν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει σπεύσῃ, ἅμα παρουσιασθῆ εὐκαιρία νὰ προκαταλάβῃ τὴν ἐπιθυμίαν σου καὶ νὰ κἀνῃ τὰς ἀναγκαίας ἐνεργείας, διὰ νὰ κινηθῆ καὶ τέλος νὰ εὕρῃ τὸν λιμένα τῆς σωτηρίας Σας. Ἀλλὰ μέχρις ἐκείνου τοῦ καιροῦ, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν μείνῃ ἡσυχος, καὶ ἠκουόμενος μὲ φρόνησιν καὶ ἀγγίνοιαν τὴν ἐξουσίαν ὑπὸ τὴν ὁποίαν διατελής, καὶ οὕτω δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι ἐκτιμᾶς ἤδη καὶ¹ τὴν φρόνιμον διαγωγὴν.

Ὅθεν διὰ τὴν αἰτησίαν Σου νὰ μὴν ἐνοχλοῦνται αἱ εἰς Σκόπελον καὶ Σκιάθον οἰκογένειά Σας, διατάζομεν τὴν Προσωρινὴν Διοίκησιν τῶν Νήσων ἐκείνων νὰ φροντίσῃ ὥστε ὄχι μόνον νὰ μὴν πειράζονται ἀπὸ τινα, ἀλλὰ καὶ νὰ λαμβάνουν τὴν ἀναγκαίαν ὑπεράσπισιν καθ' ὅλας τὰς περιστάσεις (;).

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ 13 Μαΐου 1829

Ὁ

Κυβερνήτης

Ἰω. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον
 ἐξαχθὲν ἐκ τοῦ παρουσιασθέντος
 ἡμῶν πρωτοτύπου
 Λαμία 22 Ἰουνίου 1865

ὁ Δήμαρχος Λαμίας
 (Τ.Σ. ὑπογραφή δυσανάγνωστη)

1. Μία λέξη δυσανάγνωστη.

7

Ἑλληνικὴ Πολιτεία
 Ὄ
 Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος

ἀριθ. 13521

Πρὸς τὸν Στρατηγὸν Διαμαντῆ Νικολάου Ὀλύμπιον

Ἡ πληρεξουσιότης τὴν ὁποίαν μὲ στείλατε ἐπ' ὀνόματι τῶν ἀνδρείων συμπατριωτῶν μὲ προσφέρει νέον δεῖγμα τῆς ἐμπιστοσύνης Σας, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ εὐγνω/μονῶ.

Ἄλλὰ μῆτε ἢ παρούσα Συνέλευσις, μῆτε ἢ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν | ἠμποροῦν τὴν σήμερον νὰ κάμουν καμμίαν χρῆσιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πληρε/ξουσιότης.

Ἡ τύχη τῆς Πατρίδος Σας ὡς καὶ ἡ [τύχη] τῆς Ἑλλάδος ὅλης, καθὼς σᾶς τὸ προέγρα/φα δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μας.

Ὁ Θεὸς θέλει τὴν ἀποφασίσαι, ἡ δὲ πολυεύσπλαχνος ἀποφασίς του θε/λει | μᾶς ἀναγγελεθῆ ἀπὸ τὰς περιστάσεις, καὶ ἀπὸ τὰς συμμάχους Δυνάμεις.

Ἐὰν δὲν ἔλθῃ ὁ καιρὸς ἐκεῖνος, καθεὶς ἄς μένη ἡσυχος εἰς τὴν θέσιν ὅπου εὐρί/σκεται, ὅποιοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι αὐτός. Πᾶς ὅστις αὐτοκινήτως ἤθε/λεν | κινήσει πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς, ἠμπορεῖ μᾶλλον νὰ τὴν χειροτερεύσῃ, καὶ νὰ | φέρῃ ὄλεθρον ἀδιόρθωτον.

Σὲ ἐπαναλαμβάνω ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα σὲ εἶπον καὶ κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα | καὶ στοχάζομαι, ὅτι σήμερον παρὰ ποτὲ ἄλλοτε συμφέρει διὰ Σᾶς τὰ μέγιστα | νὰ φέρεσθε φιλικῶς μὲ τοὺς Τούρκους.

Ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸ παρόν. Ὅσον δὲ διὰ τὸ μέλλον ἐλπίζατε εἰς | τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, μὴν ἀμφιβάλλοντες καὶ | περὶ τῆς δικαιοσύνης τῶν Συμμάχων Δυνάμεων | καὶ ἔχετε πάντοτε πεποιθήσιν εἰς τὴν εἰλικρινῆ προσπάθιαν | τὴν ὁποίαν θέλω καταβάλλῃ ἐνεργῶν παντιοτρόπως, διὰ νὰ δικαιώ/σω τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν συμπατριωτῶν σου, καὶ νὰ Σᾶς προξενήσω | ἐκ τούτων ὅσῃν ὠφέλειαν δυνηθῶ.

Ὁ Προσωρινὸς Διοικητὴς τῆς Σκοπέλου διατάττεται ἐντόνως νὰ | ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα, ὥστε νὰ μὴν ἔχετε πλέον αἰτίαν νὰ παρα/πονεῖσθε κατὰ τῆς τουρκικῆς ἀρχῆς.

Ἐν Ἀργεὶ τῇ 23 Ἰουνίου 1829

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
 Ν. Σπηλιᾶδης

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον, ἐξαχθὲν ἐκ
 τοῦ παρουσισαθέντος ἡμῶν πρωτοτύπου

Λαμία, 22 Ἰουνίου 1865
Ὁ Δήμαρχος Λαμίας
 (Τ.Σ.) ὑπογραφή δυσανάγνωστη

Τὰ ἔγγραφα τοῦ Κώστα Νικολάου-Ὀλυμπίου

Τὰ ἔγγραφα τοῦ Κώστα Νικολάου-Ὀλυμπίου εἶναι 4 καὶ ἀπὸ ὅ,τι γνωρίζουμε εἶναι ἀνέκδοτα. Εἶναι τὰ ἐξῆς:

1) Μία αἴτηση τῆς χήρας του Μηλιάς «πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος Σ. Ἐπιτροπὴν» μὲ ἡμερομηνία 28 Μαρτίου 1865. Ἡ Μηλιά Κ. Νικολάου, ποὺ ἦταν ἐγκαταστημένη στὴ Νέα Πέλλα τῆς Ἀταλάντης, ὑποβάλλει τὰ δικαιολογητικά της καὶ διεκτραγωδεῖ τὴν κατάστασή της, ζητώντας νὰ τῆς δώσουν κάποια οἰκονομικὴ ἐνίσχυση.

2) Ἕνα πρωτότυπο πιστοποιητικὸ γιὰ τὴ δράση τοῦ Κώστα Νικολάου-Ὀλυμπίου μὲ ἡμερομηνία 15-2-1844, ποὺ τὸ ὑπογράφουν ὁ ἀδερφός του Διαμαντής, ὁ πρῶν μητροπολίτης τῆς Ἀττικῆς Νεόφυτος, ὁ Ι. Κωλέττης, ὁ Π. Μαυρομιχάλης καὶ ὁ Βάσος Μαυροβουνιώτης.

Χάρη στὸ πιστοποιητικὸ αὐτὸ πληροφοροῦμαστε ὅτι ὁ Κώστας Νικολάου-Ὀλύμπιος ὑπῆρξε ὄπλαρχηγὸς κάτω ἀπὸ τὶς διαταγὲς τοῦ ἀδερφοῦ του Διαμαντῆ. Στὰ 1821 πῆγε στὰ Ψαρὰ γιὰ νὰ ἐξοικονομήσει πυροβόλα γιὰ τὴν ἐκστρατεία τοῦ Ὀλύμπου¹. Στὴ συνέχεια πῆρε μέρος στὴν ἐπανάσταση τοῦ Ὀλύμπου, στὶς μάχες στὰ Βρυσάκια, στὸ Τρίκερι καὶ στὴ Σκιάθου.

3) Τὸ πρωτότυπο τοῦ ἀργυροῦ ἀριστείου (Εἰκ. 1.), ποὺ τοῦ ἀπένειμε ὁ Ὅθωνας μὲ ἀριθμὸ 6534 καὶ ἡμερομηνία 21-4-1844.

4) Ἕνα πρωτότυπο πιστοποιητικὸ τοῦ δημάρχου τῆς Νέας Πέλλας τῆς Ἀταλάντης μὲ πολλὰ καὶ σημαντικὰ στοιχεῖα. Χάρη σ' αὐτὸ πληροφοροῦμαστε ὅτι ὁ Κώστας Νικολάου-Ὀλύμπιος πῆρε μέρος στὴ θεσσαλικὴ ἐπανάσταση τοῦ 1854, στὴν ὁποία τραυματίστηκε σοβαρὰ καὶ λίγο ἀργότερα πέθανε². Πεθαίνοντας στὰ 1854 ἄφησε 5 ὄρφανὲς κόρες. Δύο ἦταν παντρεμένες: ἡ Αἰκατερίνη, καὶ ἡ Κρυστάλλω, καὶ τρεῖς ἦταν ἀνύπαντρες: ἡ Καλλιόπη 25 ἐτῶν, ἡ Ἐλένη 23 ἐτῶν καὶ ἡ Ἀσπασία 20 ἐτῶν.

1. Κασομούλη, ἔ.α., Α', σ. 158-159.

2. Στὸ βιβλίον τοῦ Δ. Γ. Κοιτρούμπα, Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1854 καὶ αἱ ἐν Θεσσαλίᾳ ἰδίᾳ ἐπιχειρήσεις, Ἀθῆναι 1976, δὲ βρίσκουμε κανένα στοιχεῖον γιὰ τὴ συμμετοχὴ του στὴν ἐπανάστασις τοῦ 1854, ἐνῶ γιὰ τὸν Ψαροδῆμον γίνεται συχνὴ ἀναφορὰ (σ. 62, 71, 127, 146, 147, 164). Ὁ Κώστας πρέπει νὰ ἦταν κάτω ἀπὸ τὶς διαταγὲς τοῦ ξαδέρφου του Δήμου.

1

Ἐν Ἀταλάντῃ τὴν 28 Μαρτίου
1865

Πρὸς
τὴν ἐπὶ τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ ἱεροῦ
ἀγῶνος Σ[εβαστὴν] Ἐπιτροπὴν

Ὁ κ. Ἐπαρχος Λοκρίδος
παρακαλεῖται ν' ἀποστείλῃ
τὴν παρούσα αἴτησιν

Ἐκ τοῦ ἐγκλειστοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ | Δημάρχου Νέας Πέλλης ὑπ' ἀριθ. 201 παρα|τηροῦντες Κύριοι, ὅτι εἰμὶ ἢ νόμιμος | σύζυγος τοῦ Κώστα Νικολάου | Ὀλυμπίου καὶ ὅτι ἔχω εἰσέτι τρία | κοράσια ἄγαμα, καίτοι ἐν ὥρῃ γάμου | ὄντα. Ἐπίσης καὶ ὅτι εὐρίσκομαι εἰς | μεγίστην ἔνδειαν, διότι, ὁ Σύζηγός μου | τὴν πενίαν μόνον μοὶ ἐγκατέλειπεν. | αἱ ἐκδουλεύσεις τοῦ συζήγου μου περι|γράφονται εἰς τὸ ἐγκλειστον πιστοποιητικὸν | τῶν κ.κ. Διαμαντῆ Νικολάου Ὀλυμπίου, | Ἰω. Κωλέττου, Π. Μαυρομιχάλη, | Βάσου Μαυροβουνιώτου, καὶ τοῦ πρώην | ἀττικῆς Νεοφύτου, τῆς 15 φεβρουαρίου | 1844: καὶ νομίζω περιττὸν νὰ | ἐπαναλάβω ταῦτα ἐνταῦθα. ἄλλως τε | αὐταὶ εἶναι γνωστὰ καὶ εἰς τὰ Σ[εβαστὰ] μέλη | τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐμφαίνονται καὶ εἰς | τὰ ἐπὶ ἐπικα[τα]στάσεως μητρῶα καὶ | εἰς τοὺς καταλόγους τοῦ Σώματος τοῦ | ἀρχηγοῦ Διαμαντῆ Νικολάου Ὀλυμπίου | οὕτως ἦτο ἀδελφός.

Παρακαλῶ λοιπὸν τὴν Σ. ἐπιτροπὴν | νὰ λάβῃ οἶκτον διὰ τὴν δυστυχίαν | μου, καὶ μοὶ δικαιοσύνη, ὅπως δυνηθῶ | νὰ ζήσω καὶ ἀποκαταστήσω τὰ κορά|σια μου, ἀφ' οὗ ἐνταῦθα οὔτε οἰκίαν οὔτε κτήματα ἢ ἄλλον τινὰ πόρον | ζωῆς ἔχω, καὶ ἀφ' οὗ τὰ ἰδικὰ μας | κτήματα ἐν Ὀλύμπῳ ὄντα ἐδημεύθισαν | ὑπὸ τῶν Τούρκων.

ἢ εὐπειθεστάτη
Μηλιὰ χήρα Κώνστα Νικολάου
Ὀλυμπίου καὶ ὡς ἀγράμματη α.α.
ὑπογραφή δυσανάγνωστη

2

[Πιστοποιητικὸν]

Οἱ ὑποφαινόμενοι πιστοποιοῦμεν ὅτι ὁ κύριος Κώνστας Νικολάου | Ὀλύμπιος ὑπηρέτησε τὴν πατρίδα Στρατιωτικῶς ἀπ' ἀρχῆς τῆς | ἐπαναστάσεως μέχρι τέλους αὐτῆς μετ' ὅσον βαθμὸν τοῦ ὀπλαρχηγοῦ | καὶ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Διαμαντῆ Ν[ικολάου] Ὀλυμπίου.

Ὅτι ὁ Δ. Ν. Ὀλύμπιος αὐτὸν ἀπέστειλε εἰς ὄλας | τὰς ἐτοιμασίας τοῦ πολέμου.

ὅτι αὐτὸς ἀπῆλθεν εἰς τὰ Ψαρρὰ καὶ οἰκονόμισε πυρό/βολα διὰ τὴν ἐκστρατίαν¹ δώσας ὁμολογίαν διὰ ἀντίτι/μον των ὁ ἴδιος διὰ τῆς ὑπογραφῆς του.

ὅτι ὅπου καὶ ἂν ἀνέκλυεν περίστασις πολέμου οὗτος ἀπεστέλετο / πρῶτος μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν καὶ ἐκαταλάμβανε τὰς ἀπαιτουμένας / θέσεις καὶ διαβάσεις τοῦ τυράνου.

ὅτι τοιοῦτον ὦν τότε, ἤδη δὲν κατέχει οὐδεμίαν τάξιν / βαθμοῦ στρατιωτικοῦ ἀδικηθεὶς παρὰ τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν διότι εἰς ταύτας συμπεριλαμβάνονται καὶ ξενοκράται² οὔτινες δὲν ἐπιθύμουν πώποτε τὴν ἀπόδοσιν τοῦ δικαίου εἰς / τοὺς ἀγωνιστὰς Ἕλληνας.

ὅτι οὗτος εἰς³ τῶν ἀρχηγῶν / χριματῶν κατέβαλλεν εἰς τοὺς οὕτω δεινὰ⁴ καὶ ἀρκετὰ / χρήματα διὰ τὰ ὅποια δὲν ἐδέχθη νὰ λάβῃ οὐδ' ὁμολογίαν.

ὅτι εἰς ὅλους τοὺς πολέμους, δηλαδὴ εἰς καστανιὰ τῆς / Βέροιας⁵, εἰς μηλιά ἀλασσῶνας⁶, εἰς ἐλευθεροχώρι⁷, εἰς βρυσάκια τῆς / εὐβοίας, εἰς τρίκερι, εἰς Σκιάθον μὲ τὸν τοῦ ἐχθροῦ, ἀντιπαρτα/χθεὶς στόλον καὶ εἰς ἄλλας διαφόρους θέσεις, ἔδηξεν μεγάλα ἀνδραγαθήματα.

ὅτι ἀπὸ τὸν Διαμαντὴν Ν[ικολάου] Ὀλύμπιον ἀπεστάλη εἰς / τὴν οὕτω προσωρινὴν Διοίκησιν εἰς⁸ του διὰ / νὰ προβλέψῃ πολεμοφόδια καὶ λάβῃ τὰς ὁδηγίας του.

ὅτι εἰς [τὴν] ἐξουσίαν τοῦ Διαμαντῆ Νικολ[άου] ἐδιοικοῦσεν / ὅλον τὸ στρατόπεδον.

καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ, εἰς τὸν πόλεμον αὐτὸς ἐδείχθη λαμπρὸς πολεμιστῆς καὶ σημαντικὸς ἀνὴρ ἀγωνιστῆς.

ὥς τοιοῦτον λοιπὸν γνωρίζοντες κάλλιστα αὐτὸν / καὶ ὥς ὑποχρεωμένοι εἰς τὸ νὰ ὁμολογοῦμαι τὴν ἀλήθειαν / δίδομεν τὸ παρὸν μας πρὸς χρῆσιν του.

καὶ ὑποφαινόμεθα
Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 φεβρουαρίου
1844

Διαμαντῆς Ν[ικολάου] Ὀλύμπιος
† [ὁ πρῶην] Ἀττικῆς Νεόφυτος
Ἰωάννης Κωλέττης
Π. μαυρομιχάλης
Βασὸς ΜΑυροβονιότης

1. Πρόκειται γιὰ τὴν ἐπανάστασι τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ 1822.

2. Ἐννοεῖ τοὺς Βαυαροὺς.

3. Δύο λέξεις δυσανάγνωστες.

4. Μία λέξη δυσανάγνωστη.

5. Καστανιὰ τῆς Πιερίας.

6. Μηλιά τῆς Πιερίας, ἡ ἔδρα τῶν Λαζαίων.

7. Ἐλευθεροχώρι τῆς Πιερίας.

8. Μία λέξη δυσανάγνωστη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄρ. 6534

Ἐφ' ὧν ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς ἐπεφόρτισε τὴν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Γραμματείαν, νὰ ἀπονεύμῃ εἰς τὸν | Κωνσταντῖνον Νικολάου Ὀλυμπίου, ἐντίμως μεθέξαντι τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς | Ἑλλάδος ἡρωικοῦ ἀγῶνος τὸ συστηθὲν τὴν 18 | 30 Σεπτεμβρίου 1835 Ἀργυροῦν | ἀριστεῖον παρὰ δίδεται τοῦτο εἰς αὐτὸν μὲ τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ τὸ φέρῃ εἰς πᾶσαν | περιστασιν καὶ πρὸς πιστοποίησιν τούτου τῷ ἐγχειρίζεται συγχρόνως καὶ τὸ | παρὸν Δίπλωμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἀπριλίου 1844

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν

(Τ.Σ.) Π. Γρόνζος (·)

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου
(ὑπογραφή δυσανάγνωστη).

ἀριθ. 201

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Ὁ Δήμαρχος Νέας Πέλλης

Πιστοποιεῖ ὁ ὑποφαινόμενος ἐπὶ τῇ ὀριζομένῃ ἀπὸ τὸν | Ποινικὸν Νόμον ποινῇ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποχρεώσει τῆς ἀνηκούσης πολιτικῆς | ἀποζημιώσεως ὅτι ἡ φέρονσα τὸ παρὸν εἶναι ἡ νόμιμος σύζυγος τοῦ | ἀποβιώσαντος ἕνεκα τῶν πληγῶν ἃς ἔλαβε κατὰ τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ | ἐκστρατείᾳ τοῦ 1854, Κώστα Νικολάου Ὀλυμπίου (ὅτι ὀνομάζεται | Μηλιά, ὅτι | εἶναι κάτοικος Νέας | Πέλλης τῆς Λοκρίδος | τοῦ Δήμου τούτου)¹ ὅτι, μένει | ἐν τῇ χηρείᾳ τῆς καὶ ἔχει πέντε κοράσια, ἕξ ὧν τὰ δύο, ἦτοι | τὴν αἰκατερίνην καὶ κορστάλλω ὑπάνδρευσεν | ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ἀποβιώσαντων τῶν συζύγων τοὺς μένουσιν ἐν τῇ χηρείᾳ | τὰ δὲ λοιπὰ τρία ἦτοι ἡ καλλιόπη ἐτῶν 25, ἑλένη ἐτῶν 23 καὶ | ἀσπασία ἐτῶν 20 εἶναι ἄγαμα. ὅτι δὲν ἔχει οὐδεμίαν | κλητὴν ἢ ἀκίνητη περιουσίαν, οὐδὲ σὺνταξίν τινα λαμβάνει | καὶ εὐρίσκειται ἡ χῆρα αὕτη μετὰ τῶν κορασιῶν τῆς εἰς μεγίστην ἔνδειαν καὶ ὅτι ὁ σύζυγος αὐτῆς Κώστας Νικολάου] Ὀλύμπιος | ἀφ' οὗ ἐπαναστάτησεν ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του | Διαμαντῆ Νικολάου Ὀλυμπίου καὶ κατεστραφεῖσα ἐκεῖσε ἅπασα | ἢ περιουσία του, ἀφίχθη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔλαβε μέρος μετὰ | τοῦ ἀδελφοῦ

1. Τὸ κείμενον ποὺ εἶναι μέσα στίς παρενθέσεις εἶναι προσθήκη στὸ περιθώριον τοῦ πιστοποιητικοῦ.

του εἰς τὸν ὑπὲρ πίστεως ἀγῶνα, ἀλλ' οὐδένα βαθμὸν / ἢ σύνταξιν ἀπέκτησεν,
ἐκτὸς τοῦ ἀργυροῦ ἀριστείου.

Ἐν Ν. Πέλλῃ τὴν 28 Μαρτίου 1865

Ὁ Δήμαρχος

Ἀπ. Διακόπουλος

Τὰ ἔγγραφα τοῦ Χαρίση Νικολάου-Ὀλυμπίου

Τὸ ἓνα καὶ μοναδικὸ ἔγγραφο τοῦ Χαρίση Νικολάου-Ὀλυμπίου εἶναι μίᾳ αἴτησι τῆς πεντάρφανης κόρης του Χαρίκλειας, ποὺ διεκτραγωδεῖ τὴν κατάστασίν της καὶ ζητεῖ κάποια κρατικὴ ἀρωγή. Μετὰ τὸ θάνατο τῶν γονιῶν της, ποὺ πρέπει νὰ σημειώθηκε τὸ ἀργότερο στὰ 1858, βρῆκε καταφύγιο στὸ ὄρφανοτροφεῖο τῆς Αἰγίνας μετὰ τὴ συμπαράστασι τῆς μητέρας(;) τοῦ Ὑψηλάντη. Ἐκεῖ ἔμεινε 4 χρόνια (1859-1863), γιὰ νὰ πάρει μετὰ τὴ θέσι της κάποια ἄλλη ὄρφανή. Φεύγοντας ἀπὸ κεῖ, μετὰ κλονισμένη τὴν υγεία της, βρῆκε προσωρινὸ καταφύγιο στὴ θεία της Μεταξιά, τὴ χήρα τοῦ Διαμαντῆ. Ὁ πατέρας της, λέει, ὑπῆρξε λοχαγὸς τοῦ στρατοῦ τὸν καιρὸ τοῦ Καποδίστρια.

Πρὸς

τὴν ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ

ἐκδουλεύσεων Σ[εβαστὴν] Ἐπιτροπὴν

Ἀχλάδι 25 Ἰουνίου 1865

Ὁρφανὴ θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Χαρίση / Νικολάου Ὀλυμπίου, ἀδερφοῦ
τοῦ / ποτὲ Διαμαντῆ Ν[ικολάου] Ὀλυμπίου, διατρέχουσα τὸ 20ον ἔτος τῆς
ἡλικίας καὶ εἶμαι ἄνευ στέγης, ἄνευ προστασίας, ἄνευ Μητροῦς. ἀπολέσα-
σα / τοὺς γονεῖς μου χεῖρ ὑψηλή, χεῖρ / γενναῖα, χεῖρ φιλόφρονος, τῆς / πε-
ριδόξου κυρίας Ὑψηλάντου / εὐρεθεῖσα, συνδρομῇ καλῶν / ἀνθρώπων, με-
ἔθεσεν εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον, ἔνθα διέτριψα / 4 ἔτη πρὸς συντήρησιν καὶ
ἐκπαίδευσιν. - Ἐλθούσης δὲ τῆς ὥρας νὰ / καθέξῃ ἑτέρα ὄρφανὴ τὴν πτωχὴν /
μου θέσιν ἐξῆλθον ἀσθενὴς καὶ / ἢ ἡγία μου ἐξακολουθεῖ νὰ διάκειται / ἐπι-
σ. 2 σφαλῆς. ἀπὸ τῆς πρὸ 2 ἐτῶν ἐξόδου μου // ἀκουμβίσασα προσώραν εἰς
τὴν θείαν μου Μεταξίαν χήραν / Διαμαντῆ Ὀλυμπίου, οὐδεμία / παρηγορία
με περιμένει, οὐδὲν / μέτρον εἰς κείτας (;) καὶ σκόληξ / ἀιδηφάγος κατα-
μαραίνει ἡμέραν / παρ' ἡμέραν τὴν τάλαιναν ἰγείαν μου.

Ὁ πατὴρ μου ὑπῆρξε καπετάνιος, ὑπῆρξε λοχαγὸς τοῦ Καποδιστρίου /
ἔνθα τὰ μητρῶα μαρτυροῦσι, ἔλαβε ματὰ ταῦτα βαθμὸν ὑπολοχαγοῦ, / καὶ
τηκόμενος ἀπὸ στέρησιν καὶ / ἀνέχειαν, ἀπολέσας τὴν εὐζωίαν / του, τὰ πα-
τρικὰ πλοῦτη του καὶ / τὴν αὐτούσιαν περιουσίαν του, ὄνειρο/πολῶν ἐκάστο-
τε πῶς αἱ δοῦλαι ἐπαρχίαι θυγατέρες τῆς φίλης Μητροῦς ἐλευθέρως Ἑλλά-
δος, καὶ εἰς / οὐδὲν ἕτερον ἐπάγγελμα ἐνασχοληθεῖς / με ἐγκατέλειψεν ὄρ-

σ. 3 φανήν και | άνευ στέγης, προς¹ Οί επικαθημένοι περιόδοξοι | άνδρες επί τη
 άπονομή της δικαι/οσύνης προς άπονομήν των έκδουλεύ/σεων άς ρίψη ίλαρον
 βλέμμα | επί της καχεκτικής μου θέσεως. | Οί άρχηγοί ούτοι τοῦ άγώνος,
 εΐναι | πατέρες τέκνων, άς μήν όμο/λογήση ή 'Ιστορία ότι ή Σ. | αύτη 'Ε-
 πιτροπή ήνέχθη να περι/φέρονται εις τους δρόμους τα άδύνατα | μέλη των
 άγωνισθέντων και άπο/λεσθέντων ύπερ της πατρίδος. | άς ρίψη βλέμμα
 πατρικόν | τοποθετούσα με δια προικοδοτή/σεως προς άποκατάστασιν και |
 σωτηρίαν των όλίγων ύπολειπο/μένων ήμερών μου.

ή θεία δύναμις άς εύλογή τους | επικαθημένους εις την δικαιοσύνην | ό-
 πως αί ήμέραι ήμῶν ὄσι προς | κήρξεν της βαθυτάτης εύγνωμο/σύνης, και
 εύελπίζω ότι ή δικαιοσύ/νη, της Σ. ταύτης 'Επιτροπής δέν | θα με έγκατα-
 λείψη εις τους δρόμους |²

ύποσημειούμαι με το βαθύτατο σέβας
 εύπειθεστάτη

Χαρίκλεια όρφανή θυγάτηρ
 τοῦ ποτε Χαρίσση Νικολάου 'Ολυμ/πίου,
 κάτοικος τοῦ Δήμου Κρεμαστής Λαρίσης

Τα έγγραφα τοῦ Δήμου Νικολάου-'Ολυμπίου ή Ψαροδήμου

'Από τα δύο έγγραφα τοῦ Ψαροδήμου το ένα εΐναι το διαβιβαστικό της έκθεσης του, πού έστειλε στις 24 'Ιουνίου 1865 «προς την Σεβαστήν τοῦ 'Αγώνος Στρατιωτικήν έξαιταστικήν 'Επιτροπήν» μέσω τοῦ νομάρχη της Φθιωτιδοφωκίδας. Οί πληροφορίες πού έχουμε χάρη σ' αυτήν την έκθεση εΐναι πάμπολλες και άφορούν τη συμμετοχή του στον 'Αγώνα, από το 1821 έως το 1827. Μιλεί για το πολεμικό συμβούλιο των 'Ολυμπίων καπεταναίων, πού έγινε στο μοναστήρι 'Αγιος Διονύσιος τοῦ 'Ολύμπου (1821), για την άποστολή 180 στρατιωτών ως βοήθεια στον 'Εμ. Παπα, για την επανάσταση τοῦ 'Ολύμπου και για τα γεγονότα της Νάουσας, όπου σκοτώθηκε ο άδερφός του Γιώργος και αιχμαλωτίστηκε ή άδερφή του 'Αννα με ένα παιδί της. Στη συνέχεια κάνει λόγο για τις μάχες στα Βρυσάκια (1823) και σε άλλα μέρη, στις όποιες βρισκόταν κοντά στον ξάδερφό του Διαμαντή. Στα Βρυσάκια τραυματίστηκε βαριά και πέθανε σε λίγο ο άδερφός του 'Αναγνώστης, στο Ξηροχώρι (= 'Ιστιαία) σκοτώθηκε ο ξάδερφος της μητέρας του όπλαρχηγός Λιάκος και στην 'Αταλάντη ο γιός τοῦ 'Εμ. Παπα και ο όπλαρχηγός Ντηλιάγγελος.

1. Μία λέξη δυσανάγνωστη.

2. Μία λέξη δυσανάγνωστη.

1

Λαμία τὴν 24 Ἰουνίου 1865

ὑποβολὴ ἐκθέσεως διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν
τοῦ ἀγῶνος, τοῦ χαρ[ακτηριζόμενου]
ταγματάρχου Δ[ήμου] Ν[ικολάου] Ὀλυμπίου
ἢ Ψαρροδήμου

Πρὸς
τὸν κύριον Νομάρχην
φθιωτιδοφωκίδος

Λαμβάνω τὴν τιμὴν Κύριε Νομάρχα νὰ σᾶς ὑποβάλλω τὴν Ἐγκλειστον/
πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἀγῶνος Ἐκθεσίν | μου καὶ παρακαλῶ ἐπίσης ὄπως
μὲ ἐφοδιά/σεται μὲ τὴν ἀνήκουσαν ἀπόδειξιν τῆς | παραλαβῆς.
ὑποσημιοῦμαι μὲ τὴν ἀνήκουσαν ὑπόληψιν
Δ[ῆμος] Ν[ικολάου] ἢ Ψαρροδήμος
Χαρα[κτηριζόμενος] ταγματάρχης

2

Λαμία τὴν 23 Ἰουνίου 1865

Ἐκθεσις τοῦ ἀγῶνος ἀπὸ τὰ 1821 μέχρις τοῦ | 1827 καὶ τῆς ἀφῆξεως
τοῦ Καποδιστρίου, τοῦ Δ[ήμου] | Ν[ικολάου] Ὀλυμπίου ἢ Ψαρροδήμου
χαρα[κτηριζόμενου] Ταγματάρχου

Πρὸς
τὴν Σεβ[αστὴν] τοῦ ἀγῶνος Στρατιωτικὴν ἐξαι-
ταστικὴν Ἐπιτροπὴν

Κύριε Πρόεδρε

λαμβάνω τὴν τιμὴν διὰ τῆς παρουσίας ἐκ/θέσεώς μου νὰ φέρο ὑπ' ὄψιν τῆς Σε-
βαστῆς | Ἐπιτροπῆς, τὰς κάτωθεν, κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα | ἐκδουλεύσεις καὶ
θυσίας μου ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρις | τοῦ 1827 καὶ τῆς ἀφῆξεως τοῦ Καποδιστρί-
ου | αἵτινες ἔχουσιν ὡς ἀκολοῦθος.

Κύριε Πρόεδρε

Ἡ Ἀρχὴ τῆς Ἐπαναστάσεώς μας τοῦ 1821 μὲ | εὔρεν ὄπλαρχηγὸν καὶ
οὐχὶ πολίτην ἀπλὸν | Στρατιώτην, ἀλλὰ ὄπλαρχηγόν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ | τῆς
πατρίδος μας ὄπλαρχηγῆ τοῦ ὀλύμπου.

Κατὰ τὸ 1821 Γενομένον ἐν Ὀλύμπω Συμβουλίου | εἰς τὴν Μονὴν τοῦ
ἀγίου Διονησίου, ὄλων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὴν παροῦσαν μου λοιπὸν ὀ-
πλαρχηγόν, οἷτη τοῦ Διαμαντῆ Νικολάου Ὀλυμπίου, | Γέρο Καρατάσου,
Ἀγγελῆ Γάτζου, Λογοθέτην τῆς | Νιαούσσης ἢ Ζαφειράκη, Γεώργιον Συ-
ρόπουλον | Τόλιον Γ. Λάζου, Δῆμον καὶ Γιώργον Τζαχιλέου, Μπί/νον Κω-
σταντήνον καὶ Λιάκον Διαμαντῆν, ἀποφασίσ/θη ἀπὸ κοινοῦ καὶ παμφιφῆ νὰ
δόσομεν βοήθειαν | εἰς τὴν Κασάνδραν καὶ τὸ ἅγιον ὄρος, κατὰ συνέπειαν |

ἀποφασίσθη νὰ μεταβῶμεν τρεῖς ὄπλαρχηγῆ, ὁ ὑπο/φενόμενος ὁ Κωσταν-
 τῆρος Μπίρος καὶ Λιάκος Διαμαντῆς | μετέβημεν ὅθεν παραχορῆμα εἰς Κα-
 σάνδραν μὲ 180, ἐκ/λεκτοὺς στρατιώτας ἀρχηγούντος ἐκεῖ τοῦ Μανοῆλ |
 παπᾶ. Ἐν Πόρτες ὅπου εἶσαν τοποθετημένη ὁ | Ἀρχηγὸς Μανοῆλ παπᾶ
 σ. 2 μ' ἀσθενὲς στρατῶν, ἅμα | ὑδόντες ἡμᾶς ἐνθαρσύνθησαν κατὰ τὸ μᾶλον, ὅπου μετ'
 ὀλίγας ἡμέρας εὐθασαν ὁ | Λουμπούτ Πασσᾶς, μετὰ 25 χιλιάδων στρατοῦ,
 γενομένης δὲ ἅμα τῇ ἀφήξει των | πεισματόδη μάχης, ἐκπληρόσαμεν τὸ πρὸς
 τὴν Πατρίδα μας ἱερὸν καθήκον, ἀνα/διχθέντες νηκιταί, ἐπειστρέφαντος τοῦ
 πασσᾶ εἰς Θελασσινίκην ἀμέσως, μετὰ | ἀπεριγράπτου ζημίας, μάρτυρες
 δὲ τοῦ λόγου μου ὑπάρχουν εἰς τὴν ζωὴν δ' ἐπίσ/κοπος Μαντηνεῖας Θεοφάνης
 Σατησιτέος καὶ Γιαννάκης Χατζῆ Πέτρον¹. Μετὰ τὸ πέρας | ὅθεν τῆς μάχης
 αὐτῆς ὁ ἐκ τῶν 24 χωρίων τοῦ Βόλου ἀρχηγὸς ἐκεῖ Κυριάκος Μπα | σδέκης ἐ-
 ζήτησεν καὶ οὗτος βοήθειαν ἀπὸ ἡμᾶς, καθ' ὅσον ἐπρόκειτο νὰ μεταβῆ | ἐκεῖ
 ὁ Βαϊράμ πασσᾶς. Ἀμέσως διὰ τὸν πλοῖον μετέβημεν ἐκεῖ ὅπου ἡμέραν | παρ'
 ἡμέραν περιμένετο ὁ ῥηθῆς πασσᾶς, ἀφοῦ οὗτος μετέβη ἀπὸ Λάρισαν | εἰς Ζη-
 τούνη, τότε ὁ Ὀδυσσεὺς εἰδοποίησεν παραχορῆμα τὸν Βαστέκη τὸν | σκοπὸν
 καὶ τὴν ἀφηξί τοῦ ἀναφερομένου πασσᾶ καὶ ὅτι σκοπὸν ἦχεν νὰ | διαβῆ διὰ
 τὴν Λιβαδίαν, ἀμέσως ἐκ Τρίκερων διὰ τὸν πλοῖον μετὰ 800, στρα/τιωτῶν
 μετέβημεν καὶ ἀποβιβάσθημεν εἰς Παλιουροχώρι πλησίον τῶν Βασιλεικῶν |
 ὅπως συμφῶνος μετὰ τῶν ἐκεῖ εὐρισκομένων ἐθνικῶν στρατευμάτων ἐμποδι-
 σομεν τὴν | διάβασιν τοῦ πασσᾶ. ἀλλὰ μὴ εὐδοκοῦντος τοῦ καιροῦ ἐμποδίσθη-
 σαν τὰ πλοῖα | καὶ δυστηχῶς δὲν εὐθάσαμεν ἐμπροθέσμως, μὴ δυνηθέντες νὰ
 λάβομεν μέρος εἰς τὴν | μάχην αὐτήν, ὁ πασσᾶς οὗτος νικηθῆς ἐπέστρεψεν εἰς
 Ζητούνη. | Συνεντεύξεως δὲ γενομένης μετὰ τῶν ὄπλαρχηγόν, ὀδυσσέως καὶ
 Γ. Διοβουνιώτου, ἀποφασίσθη νὰ | μεταβῶμεν εἰς Στυλίδα, ὅπου ἦσαν ἡ
 Τούρκη ὄχρρομένη. Κατὰ συνέπειαν ἐπιβηβάσ/ιθημεν ἀμέσως εἰς τὰ ἴδια
 πλοῖα μετὰ τοῦ ὄπλαρχηγοῦ Γ. Διοβουνιώτου νῦν δὲ | ὑποστρατήγου καὶ ἐ-
 λάβομεν διεύθησιν πρὸς τὴν Στυλίδα, ἐμποδίου δὲ παρουσιαζο/μένου ἀνέμου
 ἀντὶ εἰς Στυλίδα προσορμήσαμεν εἰς Μεγάλον Γαρδίκη, κατεχομένου | καὶ
 αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἴδιον ἐχθρῶν, ἀμέσως ἀποβιβάσθημεν καὶ μάχης γενομένης |
 οὐκ ὀλίγην ἦταν ἔλαβον παρ' ἡμῶν ὥστε καὶ ἀρκετοὺς ζόντας ἐξωγρήσαμεν
 ἐν ἧς καὶ | εἰς νιὸς Μπεῖ. Μετὰ ταῦτα ἐπιβασθέντες καὶ πάλιν εἰς τὰ πλοῖα,
 ἀπεράσαμεν | εἰς τὴν λιθάδα ὅπου ἐκεῖ ἔγινεν ὁ ἔρανος τῶν λαφύρων τὰ ἐκ
 Γαρδικίου λειφ/θέντων ἐκ τῶν ὀθωμανόν. Κατόπι ἐμῆς διευθύνθημεν διὰ τὸν
 πλοῖον εἰς Τρίκερη, | ὁ δὲ Γ. Διοβουνιώτης ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πρῶτέραν θέ-
 σιν του.

Ἄμα τῇ ἀφήξει μας εἰς Τρίκερη εἰδοποιήθημεν διὰ τὴν στενήν πολιορ-

1. Ἦταν ἀδερφὸς τοῦ Ἀσπροποταμίτη Χριστόδουλου Χατζηπέτρον καὶ συνεργάτης τοῦ Ἐμμανουῆλ Παπᾶ.

κίαν τῆς | Νιαούστης παρὰ τῶν ἐκεῖ πατριωτῶν μας ὄπλαρχηγῶν καὶ χωρῆς
 νὰ χάσομεν καιρὸν | ἐπιβηβάσθημεν εἰς τὰ πλοῖα καὶ εὐθάσαμεν ἐγκαίρως ὄ-
 πον καὶ ἀμέσως ἄρχησαν | αἱ ἀδιάκοποι μάχαι εἰς τὸ Κολινδρό, εἰς Κύτρως,
 εἰς Καστανιά, εἰς Φοῦντα, εἰς | μακριὰ ράχη εἰς Στόχοβα¹ καὶ εἰς τὸ Καράβη²
 (ὄπλον ἐκεῖ ἐπληρόθη ὁ ὄπλαρχηγὸς | Γιώργος Συρόπουλος) εἰς δὲ τὴν τελευ-
 τέαν εἰς Μυλιά ἐνικήθημεν παρὰ πολιαρίθμον | τουρκικοῦ στρατοῦ. τὴν αὐ-
 τὴν δὲ ἡμέραν, Ἰαπωνίου 4 τοῦ 1822 ἐχαλάσθησαν καὶ οἱ | ὄπλαρχιγὴ Γέρο
 σ. 3 Καρατάσιο, καὶ Ἀγγελῆς Γάτζου (ὁ δὲ Λογοθέτης Ζαφειράκης καὶ ὁ υἱὸς³ | τοῦ
 Γέρο Καρατάσου ἐφονεύθησαν). Μετὰ ταῦτα οἱ σοθέντες οὕτη ὄπλαρχιγῆ |
 διευθνήθησαν διὰ ξηρᾶς εἰς Ἀσπροπόταμον πρὸς τὸν ἐκεῖ ὄπλαρχηγὸν Νι-
 κολῶ Στουρνάρην, ἐμῆς δὲ μετὰ τὰ πλοῖα ἀπήλθαμεν εἰς Σκίαθον.

Ἐπεσαν δὲ εἰς τὰς ἄνω ρηθῆσας μάχας πολὺ ἐκ τῶν Συγγενῶν μας κα-
 θῶς | καὶ ὁ ἀδελφός μου Γιώργος, ἡ δὲ ἀδελφή μου Ἄννα μεθ' ἑνὸς
 τέκνου της | διετῆ ἐχματοτήσθη καὶ διὰ ξαγορὰν αὐτὸν ἐπλήροσα 17 χηλιά-
 δας Γρόσσια τοῦ καιροῦ ἐκήνον, ὅπως τὴν ἀπαλάξω ἐκ τῶν βρομερῶν χηρῶν
 τῶν | ἀγαρινόν.

Μετὰ τὴν εἰς Σκίαθον διαμονὴν μας, ὁ Ἄριος Πάγος διόρισε τὸν | ἐξά-
 δελφόν μου Διαμαντὴν Νικολάου Ὀλύμπιον, ἀρχηγὸν εἰς τὰ Βουρσάκια | τῆς
 Εὐδίας, καὶ μετ' αὐτοῦ ἀμέσως μετέβην ἐκεῖ ὄπλον καὶ εἰς τὸ μέρος αὐτὸ | ἐκ-
 πληρόσαμεν τὸ ἱερὸν στρατιωτικῶν πρὸς τὴν Πατρίδα καθῆκον | μας, εἰς ὅλας
 τὰς γνωμένας ἐκεῖ μάχας, ὄπλον καὶ ἐπληρώθη βαρέως ὁ | ἀδελφός μου
 Ἀναγνώστης καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὡς ἐκ τῆς βαρίας πληγῆς του ἀπεβί-
 ωσεν καὶ ἐτάφη εἰς ξηροχώριον, ἡ δὲ καταστροφή τοῦ στρατοῦ | μας εἰς Βου-
 ρσάκια προσῆλθεν ὡς ἐκ τὴν ἐπὶ πολλῆς διαμονῆν ἄνευ οὐδεμιᾶς | συντηρή-
 σεως οἶον μισθοδοσίας τροφῶν καὶ πολεμοφοδίων, ἀπέναντη πολιαρίθμον |
 τουρκικοῦ στρατοῦ, γνωστοῦ ὄντος τῆς πάσης. Ἐκ τῶν παιριπετιῶν ὅθεν τού-
 του | ἀναγκάσθημεν νὰ ὑποχωρήσομεν εἰς ὑσχηροτέραν θέσιν ὅπως δι' αὐτῆς |
 δυναθόμεν καὶ ἀντιτάξομεν κατὰ τοῦ πολιαρίθμου ἐχθροῦ. ὄχνηροθέντες ὅθεν |
 εἰς τὰ Ντιοβένια πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ ξηροχωρίου, ὄπλον καὶ ἐκεῖ εὐθασεν | πά-
 λιν ὁ ἐχθρὸς τὴν ἐπιούσαν, καὶ μάχης γενομένης ἐφονεύθη ὁ ὄπλαρχιγὸς Λιά-
 κος, ἐξάδελφος πρῶτος τῆς Μητρός μου καὶ πολὺ στρατιῶται ὥστε | μὴ δυ-

1. Τόχοβα, σήμερα Τρίλοφος τῆς Πιερίας. Γιὰ γεγονότα στὸ χωριὸ αὐτὸ δὲ γίνε-
 ται λόγος στὸ βιβλίο τοῦ Γ. Χι ο ν ῖ δ η, Ἡ ἐκστρατεία καὶ ἡ ἐπανάστασις εἰς τὸν Ὀ-
 λυμπιον, ἔ.ἀ., οὔτε καὶ στὰ Ἐνθυμήματα τοῦ Κασομούλη. Ἄν δὲν κάνει σύγχυση ὁ Ψα-
 ροδημος, τότε ἔχομε ἕνα νέο στοιχεῖο, ποῦ ἀφορᾷ κάποια μικροσυμπλοκή.

2. Πρόκειται γιὰ τὸ καράβι, ποῦ ἦταν στὸν πόρο τοῦ Ἀλιάκμονα. Βλ. Κ α σ ο μ ο Ὑ-
 λ η ς, ἔ.ἀ., Α', σ. 198, πρβλ. Γ. Χι ο ν ῖ δ η, ἔ.ἀ., σ. 29.

3. Ὁ Ζαφειράκης καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Καρατάσου, ὁ Γιαννάκης, σκοτώθηκαν στίς 12 κι
 ὄχι στίς 4 Ἀπριλίου. Βλ. Ε. Ι. Σ τ ο υ γ ι α ν ν ᾶ κ η, Ἱστορία τῆς πόλεως Ναούσης, Θεσ-
 σαλονίκη 1976, σ. 206, 214-215.

νηθέντες να υπομείνομεν εις τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἐχθροῦ διεσκορησ/θημεν ἔ-
 καστος ὅπως καὶ ὅπου ἐδυνήθη, τέλος πάντων καὶ πάλιν κατε/φήγαμεν εις
 Σκίαθον. Μετ' οὗ πολὺ εὐθασεν ἀπεσταλμένος ὁ Στρατηγὸς Πε/ριβὸς καὶ ἀ-
 μέσως μετ' αὐτοῦ γινομένου Συμβουλίου ἀπ' ὄλους τοὺς ἐκεῖ | ὄπλαρχηγούς,
 ἀπεφασίσθη νὰ καταλάβομεν τὰ Τρίκερη καὶ θέσεις ὄχυρᾶς | ὅπως φέρομεν
 περισπασμὸν εις τοὺς ἐχθρούς. ἀμέσως ἐγένετω οὕτω, καὶ ἀπῆλο/μεν εις
 Τρίκερη. μόλις καταλάβαμεν τὰς προσδιορισθίσας θέσεις, ἔμαθε | ὁ ἐχθρὸς
 καὶ διευθύνθη πρὸς τὸ μέρος μας, Διοικούμενος ἀπὸ τὸν Καλιόπασσα. | μάχης
 δὲ γενομένης εις τὴν Μονὴν τοῦ Ἄλατᾶ¹, κατεστρέψαμεν ὀλόκληρον τῶν |
 ἐχθρικῶν στρατῶν πισόντος καὶ τοῦ ἰδίου πασσᾶ². Ἐκ δὲ τῶν ζόντων, ἅπαν-
 τες | παρ' ἡμῶν ἐξωργήθησαν ἀναβένον πλέον τῶν 270 ὄθωμανόν, τοὺς ὀ-
 ποίους διήλομεν | ἐκ στόματος μαχαίρας. Μετὰ παρέλευσιν διμήνου διαμο-
 νῆς μας πρὸς φύλαξιν | τῶν ὁμοθρήσκων μας τῶν 24 χωριῶν τοῦ Βόλου, εὐ-
 θασεν ἕτερος πασσᾶς μετ' ἄρκετὰς καὶ οὗτος δυνάμεις, ὅστις καὶ ἐζήτησεν
 σ. 4 ἀνακοχῆν ὄπλων μὲ τὴν συμφωνίαν | ἢ μὲν Τούρκῃ νὰ ἀπέλθωσιν ἅπαντες ἐκ
 τῶν 24 χωρίων, αὐτὸ τοῦτο νὰ πράξομεν | καὶ ἐμεῖς καὶ μόνον πρὸς φύλαξιν
 αὐτὸν νὰ μείνει ὁ ὄπλαρχηγὸς Δημήτριος | Μπαστέκης, ἀδελφὸς τοῦ φο-
 νευθέντος Κυριάκου μετὰ 200 ὄπλων, ὅπερ καὶ ἐγένετω. Τοῦτο | δὲ ἐγένετο
 διότι ὁ Στρατὸς μας ἐστερήτο, πολεμοφοδίων καὶ τὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας.

Μετὰ ταῦτα ὁ στρατὸς μας οὗτος εις πολλὰ ἄλλα μέρη καὶ πολάκη[ς]
 διαφόρους | ἐπιδρομὰς ἔκαμεν, ἐκπληρόσας πάντοτε τὸ καθῆκον τον καὶ ἐ-
 πέστρεφεν εις τὰς Νήσους | Σκίαθον καὶ Σκόπελον πρὸς φύλαξιν αὐτὸν καὶ
 τῶν ἐκ διαφόρων μερῶν περίπου | τῶν 20 χηλιάδων ψυχῶν κατατρεχθέντων
 καὶ καταδιοκομένον ἀδελφόν μας καὶ ὡς ἄσυλον | ἔχοντες τὰς Νήσους αὐτὰς
 ἢ ἐξ ὄλου τῶν μερῶν καταστρεφόμενη.

Ἄκολούθως ἦλθεν ὁ Ἰωάννης Κωλέτης ὡς ἀπισταλμένος τῆς προσο-
 ρινῆς | Κυβερνήσεως καὶ μᾶς ἀνήγκηλεν ὅτι εἶναι μεγάλη ἀνάγκη νὰ κατα-
 λειφθῆ | ἐκ τοῦ ἡμετέρου Στρατοῦ ἢ Ἀταλάντι, ἵνα δι' αὐτῆς φέρομεν ἀντη-
 περισπασ/μοὺς εις τὰ ἐκεῖ ἐδρεύοντα καὶ τὴν διάβασιν εις τὰς | ἀθήνας τῶν
 στρατευμάτων | τοῦ Κιονταῖ, ἐπιβηβάσθημεν ἀμέσως εις τὰ πλοῖα καὶ εὐ-
 θάσαμεν εις Σκάλα Ἀτα/λάντης καὶ ἀμέσως ἀποβιβάσθημεν διευθυνθέντες
 εις Ἀταλάντι, μόλις ἤρχισεν | ἢ μάχη ἀπὸ τοὺς κατέχοντας αὐτὸ ἐχθρούς.
 ἔφνη[ς] εὐθασεν ἐκ λιβαδείας | ὅστις ἤχεν εἰδοποιηθῆ διὰ τὴν ἀφῆξίν μας ὁ

1. Ὁ Ἄλατᾶς εἶναι νησάκι στὸν Παγασητικὸ κόλπο, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ χωριὸ Μηλί-
 να.

2. Τὸ σωστὸ εἶναι Ἄλιόπασας. Σκοτώθηκε στὸ χωριὸ Γατζέα τοῦ Πηλίου, στίς 19
 Μαΐου 1823, καθὼς ἐπέστρεφε ἀπὸ τὸ Προμύρι. Βλ. σχετικὰ Γ. Θ ω μ ἄ, Ἀποκατάστα-
 ση μιᾶς ἱστορικῆς ἀλήθειας, «Θεσσαλικὴ Ἔστια» 20(1976)367-368, ὅπου καὶ σχετικὴ βι-
 βλιογραφία.

Μουστάμπεϊς μετὰ 4 χηλιάδες | ὄθωμανῶν ὅστε, μὴ δυναθέντες ἐμεῖς ν' ἀντη-
τάξομεν ἀλλ' οὔτε ὄχυρὰν θέσῃν | νὰ καταλάβομεν νικηθέντες καὶ ἀπολέσαν-
τες πλέον τοὺς 50 ἄνδρας¹ εἰς δὲ καὶ | ὁ υἱὸς τοῦ ἀρχηγοῦ ᾽Εμμανοῆλ Παππᾶ
καὶ ὁ ὄπλαρχηγὸς Ντηλιάγγελος, ἐπε|στρέψαμεν κατεσπευμένως εἰς τὴν Σκά-
λαν τῆς ᾽Αταλάντης, κακῶς ἔχοντες, καὶ | ἀμέσως ἐπιβηβάσθημεν εἰς τὰ
πλοῖα ἐπιστρέψαντες εἰς τὰς ἰδίους Νήσους τῆς | διαμονῆς μας.

Μετὰ παρέλευσιν καὶ πάλιν καιροῦ, εὐθασεν ὁ ᾽Αδὰμ Δούκας², ἀπεσταλ-
| μένος καὶ οὗτος τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν ὄπλαρχηγῶν Κριε-
ζότου | καὶ Βάσσου Μαυροβουνιώτου ἀπεφασίσθη καὶ πάλιν νὰ μεταβῶμεν
εἰς Τρίκερη | καὶ νὰ καταλάβομεν αὐτά. Μετέβημεν ὅθεν διὰ τὸν πλοῖον ὄλοι
ὁμοῦ εἰς Τρίκε|ρη, ἀλλὰ δυστηχῶς ἡ πόλις αὕτη ἦχεν ὄχυροθῆ δυνατὰ ἀπὸ
τοὺς ἐχθροὺς | καὶ τοὺς ἰδίους Τρικεριώτας, τρεῖς δὲ κατὰ συνέχειαν ἡμέρας
ἐμέναμεν | εἰς τὸ ὑπεθρον ἐν ὥρᾳ δυνατοῦ χημόνος, διαρκούσης τῆς μάχης
νυχθημερόν | ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον νὰ φέρομεν ἀποτέλεσμα ὡς ἐκ τῆς δυνα-
τῆς ὄχυροσεῶς των. Εἶ|τν/χως ὅμως εὐθασεν καὶ ἕτερος τουρκικὸς στρατὸς
διοικουόμενος παρὰ τοῦ Νορκασέ|βρανη Μπέϊ, καὶ συγγήμενος ἐκ 1.200
περίπου ἐκλεκτῶν ἀλβανόν, [οἱ ὁποῖοι] ἠθέλησαν | νὰ ὄχυροθῶσιν ἀπέναντι
ἡμῶν καὶ νὰ μᾶς πολεμήσωσιν. μὴ δόσαντες ὅμως | οἱ ἡμέτεροι εἰς αὐτοὺς
καιρὸν ὀλικὸν τῆς ὄχυροσεῶς των ἐπιπέσαμεν κατ' | αὐτὸν φονεύσαντες τὸν
Μπέϊν Νορκασέβρανην καὶ ἐν ἕτερον ὡς καὶ τῶν λοιπῶν | στρατῶν των, φο-
νευθέντες καὶ ζωγρισθέντες παρ' ἡμῶν. Ματὰ ταῦτα ὡς ἐκ τοῦ | δρυμιτάτου,
χημόνος μὴ δυναθέντες νὰ διαμῆνομεν ἐκεῖ ἡ μὲν ᾽Αδὰμ Δούκας | Κριεζότης
καὶ Βάσος [Μαυροβουνιώτης] ἐπέστρεψαν εἰς Σαλαμίνα, ἐμεῖς δὲ εἰς τὰς ἰ-
δίους Νήσους.

Μετὰ ταῦτα εὐθασεν εἰς Σκιάθον καὶ Σκόπελον ὁ Ναύαρχος | Μιαούλης
μᾶς ἀνήγκηλεν τὴν ἄφηξιν τοῦ Καποδηστρίου καὶ τὴν δια|ταγὴν νὰ μεταβῶ-
μεν εἰς Μέγαρα διὰ νὰ διοργανησθῶμεν ὅθεν | ἅπας ὁ ἐν ταῖς δύο Νῆσες εὐ-
ρισκόμενος στρατὸς. παραχρῆμα μετέβημεν εἰς Μέγαρα, ὅπου ἐκεῖ διοργα-
νήσθημεν εἰς χηλιαρ|χίας καὶ ἐτέθημεν εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Στρατάρχου ὑ-
ψηλάντη, παρευ|ρεθέντες καὶ εἰς τὰς δύο τελευτέας μάχας τοῦ ἀνηφορήτου
καὶ | [τῆς] Πέτρας.

Γνωστὸν δὲ τῆς πάσης εἶναι ὅτι ἀπὸ τὰ 1821 καὶ μέχρις τῆς ἀφῆ|ξεως
τοῦ Κυβερνήτου οὐδῆς τῶν ὄπλαρχηγῶν καὶ μέχρις τοῦ τελευτέου | στρατι-
ώτου ἔλαβεν μισθὸν παρὰ τινός, ἐν ἧς καὶ ὁ ὑποφενόμενος κατὰ | τὰ μέρη εἰς
τὰ ὁποῖα ἐμεῖς εὐρισκόμεθα. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι | ἐκ τῶν λειψθησῶν εἰς τὰς
διαφόρους μάχας τοῦ ἐχθροῦ λαφύρων, ἐνθαρῆ|ναμεν τοὺς ὑπὸ τὴν ὄδηγιαν

1. Πρόκειται γιὰ τὰ γεγονότα τῆς ᾽Αταλάντης τῆς 8-11-1823.

2. Ὁ ᾽Αδὰμ Δούκας ἦταν ἀρχικὰ ἀρχιγραμματέας τοῦ ᾽Αρείου Πάγου καὶ μεταγε-
νέστερα (1825) ὑπουργὸς τοῦ Πολέμου.

μας στρατιώτας και πολάκις ἐφοδιάξα/μεν αὐτοὺς και ἐκ τῶν ἰδίων μας χρημάτων.

Ἐξ ὄλον αὐτόν, τὸν γνωστὸν ἐκθετιθέντων παρατηρῆ ἢ Σεβαστῆ ἐπί/τροπῆ δηλαδὴ Μόχθης, κόπους, φόνους, ἐχμαλοσίας, θυσίαι κωνιτῆς | και ἀκννίτου περιουσίας τοῦ ὑποφενομένου μετὰ τῶν λοιπῶν ὄπλαρχη/γὸν ἤτηνες ἐκτὸς ἐμοῦ και τοῦ Γιωργίου Τζαχύλα, οὐδῆς ἐκ τῶν | λοιπὸν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὑπάρχη εἰς τὴν ζωὴν.

Κατὰ συνέπειαν μὴ ἔχοντες εἰς τὴν ἐλευθέρων Ἑλλάδα οὔτε πιθαμὴν γῆς/διὰ νὰ ταφῶ εὐρισκόμενος και ἄνευ μισθοῦ πρὸ 27 περίπου ἐτῶν και χαρ/κτηρισμένος ταγματάρχης τουτέστιν Λοχαγός, ἐνὸ ἢ ὀμοβαθμῆ μου σή/μερον ἦναι ἀντισυνταγματάρχαι και Συνταγματάρχαι, και μάληστα Στρα/τιώτες τοὺς ὁποίους ἦχον ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου, βλέπο σήμερον νὰ | κατέχων τὸν βαθμὸν τοῦ πραγματικοῦ ταγματάρχου. ἂς εὐαρεστηθῆ | ἀφοῦ πρῶτον ἕκαστος τῶν Σεβαστῶν μελῶν βάλῃ τὴν Χῆρα του εἰς τὴν Καρδίαν | [καὶ] ἀποφασίση και δι' ἐμᾶς ὅτι νομίση δίκαιον.

ὑποσημειοῦμαι ὁ εὐπειθέστατος
Δ[ἦμος] [Νικολάου] Ὀλύμπιος ἢ Ψαρροδῆμος
χαρκτηριζόμενος ταγματάρχης

Στόμιο τῆς Λάρισας

ΚΩΣΤΑΣ Β. ΣΠΑΝΟΣ

R É S U M É

Costas B. Spanos, Quatorze documents des combattants Nikolaou-Olympios.

Les 3 fils de Nikolas Kateriniotis (ou Baroutas, ou Kaltekis), Diamandis, Costas et Charissis, et leur cousin Dimos ou Psarodimos, se sont fait connus sous le nom Nikolaou-Olympios.

Après les combats de Naoussa et d'Olympe (1822), ils sont rédescendus à Grèce du Sud, et ils ont participé à beaucoup de combats, à l'île d'Eubée, à Styliida, à Pélion, à Atalanti etc.

Diamandis Nikolaou-Olympios a été un général de l'Indépendance grecque, et les restes ont été combattants sous son ordre.

L'auteur de cet article présente quatorze documents, dont les 11 sont inédits. Ils se trouvent tous aux Archives des Combattants de la Bibliothèque Nationale d'Athènes (boîte 159). Ces documents nous fournissent des renseignements sur les actions de la famille Nikolaou-Olympios de 1821 jusqu'à 1854.